

Gemeente Amsterdam
Verordening Zorg voor de Jeugd
Postbus 1840
1000 BV Amsterdam

Datum: 28 augustus 2014 Kenmerk: 14- 0171 AW-spdj
Onderwerp: Advies Jeugdplatform Amsterdam i.o. Conceptverordening Jeugd

Aan het College B&W, geachte wethouder,

Op 1 juli 2014 heeft het College de conceptverordening op de Zorg voor de Jeugd Amsterdam vrijgegeven voor inspraak. Vanuit het projectteam van het Jeugdplatform i.o. vinden we het van groot belang om vanuit het perspectief van jongeren en ouders advies uit te brengen over deze conceptverordening.

Het Jeugdplatform i.o.

In 2014 is op initiatief van de Gemeente Amsterdam gestart met de oprichting van een onafhankelijk Jeugdplatform door Stichting Alexander, OCO en Clïëntenbelang Amsterdam. Dit platform, vormgegeven door ouders en jeugdigen, adviseert de Gemeente Amsterdam (gevraagd en ongevraagd) op een kritische en creatieve manier vanuit praktijkervaringen over effectieve zorg voor de jeugd: thuis, in de wijk, op school of in een instelling. Op zowel een formele als informele manier zullen de beleidsinspraak en belangenbehartiging van de jeugd (en hun ouders) die in Amsterdam te maken hebben met zorg voor jeugd, worden vormgegeven. In 2014 wordt het Jeugdplatform uitgerold en vormgegeven, per 1 januari 2015 is het Jeugdplatform i.o. operationeel.

Proces

Om te komen tot een advies heeft het Jeugdplatform i.o de verordening, in combinatie met het Koersbesluit bekeken. Ook is er een vergelijking gemaakt met de modelverordening van de VNG. Er is een bijeenkomst geweest met drie ouders en twee WMO-raadsleden die vanuit hun perspectief gekeken hebben naar de verordening. In verband met de timing van de inspraakperiode (midden in de zomervakantie) is het niet mogelijk gebleken om jongeren te betrekken bij het advies.

Mede gezien het feit dat het Jeugdplatform nog in oprichting is, moet onderhavige reactie gelezen worden als een indicatieve reflectie op de verordening.

Er is waardering voor de verbeteringen die in de verordening zijn opgenomen naar aanleiding van een eerdere inspraakbijeenkomst van de gemeente. In dit advies gaan we eerst in op een aantal inhoudelijke aandachtspunten bij de verordening als geheel en vervolgens noemen we artikelsgewijs een aantal specifieke aandachtspunten.

Inhoudelijke aandachtspunten bij de verordening als geheel

Complexiteit en onduidelijkheid

De verordening is complex. Dit maakt het lastig voor ouders om te begrijpen wat er exact bedoeld wordt. Soms kan de toelichting die nu apart is opgenomen beter worden toegevoegd aan de tekst van de verordening zelf. In algemene zin kan een extra toets op de leesbaarheid van de tekst, liefst door ervaringsdeskundigen, verbeteringen geven.

De gemeente kiest ervoor om een aantal zaken in nadere regelingen of aanvullende beleidsregels e.d. op te nemen. Daarbij gaat het onder andere om Artikel 3.3, het aanbod van individuele voorzieningen, artikel 3.8, 5 over regels voor het gesprek, 3.10, 2 over regels voor toekenning van individuele voorzieningen, et cetera: dit betekent dat de verordening inhoudelijk nog te weinig houvast biedt voor cliënten. We hebben hierbij de volgende vragen:

- Op welke wijze kunnen cliënten zicht krijgen op de gehele set aan regels die de gemeente hanteert voor toekenning van Jeugdhulp?
- Op welke wijze, wanneer en over welke onderwerpen worden cliënten betrokken bij de nadere invulling van de regels?

Hardheidsclausule

We zouden graag zien dat er een hardheidsclausule opgenomen wordt in de verordening. Op die manier kan de gemeente afwijken van de voorgestelde werkwijze indien deze onwenselijke negatieve effecten heeft voor cliënten.

Participatie en eigen kracht

In het koersbesluit wordt invulling gegeven aan de uitgangspunten keuzevrijheid, diversiteit en sociale veerkracht van gezinnen. Wij herkennen deze uitgangspunten onvoldoende bij het lezen van de verordening.

- Op welke manier zijn deze uitgangspunten vertaald naar de verordening?
- Hoe worden deze uitgangspunten vertaald naar de praktijk?

De verordening geeft veel ruimte aan professionals, daar staat onvoldoende ruimte voor ouders tegenover. Wij pleiten voor meer ruimte in de verordening voor eigen initiatief en regie voor ouders die daartoe in staat zijn.

- Op welke manier wordt omgegaan met eigen initiatieven van ouders?
- Kan de verordening iets zeggen over de mogelijkheid van een familiegroepsplan?
- Hoe wordt omgegaan met kinderen waarbij reeds sprake is van een duidelijke diagnose en ondersteuningsbehoefte, kan in dit soort situaties worden afgezien van onderzoek?
- Kan, bijvoorbeeld door middel van een pilot, gekeken worden of ouders zelf hun eigen zorgplan kunnen samenstellen, zonder daarbij afhankelijk te zijn van het OKT?

Privacy

Privacy is voor ouders een belangrijk thema binnen de Jeugdhulp. Vaak wordt bij de aanvraagprocedure van ouders gevraagd of ze toestemming willen geven voor het delen van informatie. Het werken met grote Ouder en Kind Teams (OKT's) vraagt het delen van informatie over cliënten.

Wij pleiten voor een zorgvuldige omgang met informatie en zien dan ook graag dat de privacy van cliënten uitgebreider wordt uitgewerkt in de verordening.

- Is er reeds een privacy protocol beschikbaar?
- Is er inspraak mogelijk op het privacy-beleid?
- Wat als ouders/ jongeren niet mee akkoord gaan met het delen van informatie?
- Wat als ouders/ jongeren akkoord gaan met het delen van een deel van de informatie (en een ander deel niet willen delen)?
- Kunnen ouders en jongeren ten allen tijde hun dossier inzien en aanvullingen en wijzigingen doen?

De OKT's kunnen een belangrijke schakel zijn in het organiseren van de juiste hulp; dicht bij huis, laagdrempelig en deskundig. Niet alle ouders vinden het OKT in hun eigen leefomgeving echter een passende plek. Juist de zichtbaarheid, bijvoorbeeld het OKT op school, kan ook de drempel om hulp te vragen verhogen. Om die reden pleiten wij voor de mogelijkheid voor ouders om hulp te vragen bij een OKT buiten hun buurt.

- Hebben ouders de ruimte om hulp te vragen bij een OKT buiten hun buurt?

Continuïteit van zorg

De overgang van 17-jarigen naar 18+ moet duidelijker worden toegelicht en uitgewerkt.

- Welke bepalingen gelden ook voor jongeren van 18 t/m 23 jaar?
- Hoe zorgt de gemeente concreet voor de continuïteit van zorg?

Culturele diversiteit

In de verordening wordt nauwelijks aandacht besteed aan de culturele diversiteit van de doelgroepen in Amsterdam. Er zou meer aandacht moeten uitgaan naar welke ondersteuningsvormen goede effecten hebben voor specifieke groepen jongeren en ouders.

Preventie en opvoedondersteuning

In de verordening gaat slechts beperkt aandacht uit naar preventie en opvoedondersteuning, terwijl dit in het koersbesluit wel heel duidelijk wordt vermeld. Preventie en opvoedondersteuning lijken hierdoor geheel los te staan van de zorg, dit is niet wenselijk. Juist laagdrempelige zorg en lotgenotencontact kunnen voorkomen dat problemen verergeren.

- Hoe zorgt de gemeente concreet voor preventie en opvoedondersteuning en op welke wijze en in welke mate hangt dit samen met de bepalingen uit de verordening?

Evaluatie

In de verordening staat niets opgenomen over de evaluatie van het beleid en de inzet van de jeugdhulp. Wij pleiten ervoor dat er ruimschoots aandacht uitgaat naar het betrekken van cliënten (d.w.z. kinderen, jongeren, ouders en betrokkenen) bij de evaluatie van (de aanloop naar, uitvoering van en nazorg na) de zorg voor jeugd.

- Op welke manier wordt het beleid en de inzet van Jeugdhulp geëvalueerd?
- Worden cliënten, ouders en hun omgeving hierbij betrokken?

Opmerkingen per artikel

Artikel 1.2

Een duidelijkere beschrijving van de doelgroep, inclusief de specifieke groepen waarvoor hulp beschikbaar is, geeft verduidelijking.

Artikel 2.6

Hoewel ook toegelicht in de toelichting op de verordening, is het vreemd dat er expliciet staat opgenomen dat de toegang tot een algemene voorziening kan worden geweigerd. Het kenmerk van een algemene voorziening is juist dat het in principe voor iedereen toegankelijk is.

Artikel 3.11

In de verordening worden veel voorwaarden genoemd om in aanmerking te komen voor een PGB. Ziet het college ook de meerwaarde van het PGB voor (vernieuwing in) de jeugdhulp, en de mogelijkheden voor het bieden van werkelijk maatwerk? Als dit zo is, zien we dit graag vertaald naar de verordening.

In de verordening wordt apart genoemd dat PGB ondersteuning uitgevoerd kan worden door niet professionele dienstverleners uit het eigen netwerk. In de praktijk betreft het echter ook vaak (nog)

niet professionele dienstverleners die specifiek worden geworven voor de hulp, maar niet behoren tot het eigen netwerk. We stellen voor om 'uit het eigen netwerk' hier te schrappen.

5.12.b

De strikte formulering laat nu onvoldoende ruimte voor de wisselende ondersteuningsbehoefte van kinderen en jongeren. Soms kan het aan te raden zijn om een besluit tot bepaalde hulpverlening intact te laten, ook als dat tijdelijk niet gebruikt wordt. Kenmerkend voor kinderen en jongeren is dat zij zich ontwikkelen en het zou niet nodig moeten zijn om steeds opnieuw een aanvraagprocedure te doen.

Daarnaast zouden we graag zien dat hier onderscheid gemaakt wordt tussen het bewust achterhouden van relevante informatie, en niet verwijtbaar/ niet intentioneel achterhouden van informatie door ouders.

Vriendelijke groeten namens het projectteam van het Jeugdplatform i.o.,

Mr. A.W. Warnar
directeur